

EMPORDÀ: FEDERAL

Preus de subscripció.
Figueres 1 pta. trimestre.
Fora, 1'25 „

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Atministració: CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÈS

Número solt 10 cents.
» atrassat 20 »

Any I.

Figueres 2 Septembre 1911

Núm. 23

MODERNA FARMACIA CUSÍ

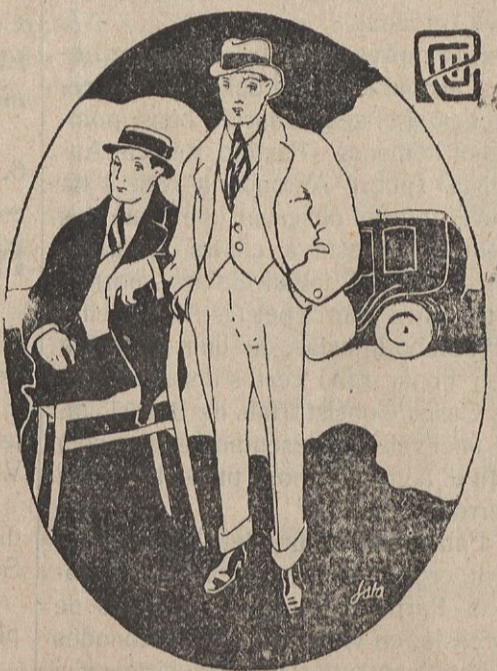
Braguers especials de la
FARMACIA CUSÍ

DE TEIXIT DE GOMA ELÀSTICA
Y D' ACER FLEXIBLE
SON IMPERCEPTIBLES, SE PORTEN SENSE MOLESTIA

Y DUREN MOLT DE TEMPS

GRANS MAGATZEMS

PUIG PARÍS

ELS MES IMPORTANTS DE LA REGIO
GRAN BAZAR
de roba feta per Homes i Joves
Especialitat en trajos per nens
Panyeria * Genres de punt
Camiseria * Corbateria * Elastics
Cinturons * Lligues-Cames
Mocadors * Bisuteria * Depo-
sit i venda de vellut de les princi-
pals fàbriques * Perfumeria, etc.

SASTRERIA A MIDA

Exposició permanent de darreres novetats

Carrers GERONA, 13 PRESÓ, 4 **FIGUERES**

La constant evolució

«La Veu de l'Empordà» en la seva edició d'ara dues setmanes, demanava el nostre assentiment a unes consideracions que feia apropòsit d' un article de l' Alomar, dient-nos «La Veu» als de l'esquerra que incorrim en aquells mateixos defectes que censurem als religiosos.

Ni aquesta vegada, com diu el confrare, podem donar-li la raó. Si es tractés d'una afirmació sobre els nostres defectes en general, no 'ns hi amohinariem pas en voler passar per impecables; pro en el cas concret a que 's refereix el nostre adversari catòlic i apostòlic, ens interessa molt demostrar que nosaltres no obrem igual que 'ls, (no discutim si millor o pitjor, perque es natural que 'n les lluites d'idees religioses per nosaltres es millor lo que per ells es pitjor.)

L' Alomar va escriure lo següent:
«El Triomf d' una causa exigeix, en una o altra forma, sacrificis i martiris. Avui aquestes proyes tenen, sobre tot, caracter moral, es precis que tots nosaltres les acceptem. Es precis qu' acceptem la ruptura amb els pares, am les mares, (sobre tot am les mares aquesta gran ré-mora social, ab les santes mares, que 'ns ensenyaren a resar encare que fos en català); es precis qu' acceptem la ruptura amb el tracte social de molta gent; es precis fins i tot qu' acceptem el sacrifici dels fills (com nous Abrahams, nous Jef-tés, nous Agamemnon, a manera del Deu Pare de la Trinitat cristiana), pera que 'ls fills sien dignes i capassos de l' obra que ells mateixos han de realisar, de l' edifici que tenen de construir. Si no 'ns sentim am cor de fer aquestes renunciencs com voldriem que demá tinguessim la gosadia d' exposarnos a mes forts perills?»

«El Cristianisme triomfà precisament per aquesta hermosa ruptura amb el mon exterior.—Deixeu als pares pera seguir-me i acostume amb els vostres fills.—Mai s' han donat fórmules mes clares de combat am la tradició i encaminament vers el pervindre.»

Els catòlics de «La Veu» ens diuen que aixó mateix que diu l' Alomar es lo que fan els religiosos i religioses que abandonen la familia i el mon pera recloure-s al convent.

Per lo tant l' Alomar proclama les excel-lencies de lo que 'ls homes d' esquerra hem censurat mil voltes.

En apariencia, ja ho sembla que hi ha contradicció entre les censure que s' han fet de la vida conventual per els homes d' esquerra i les paraules transcrites de l' Alomar. Pro en realitat la contradicció no hi es. Abandonar la familia actual—que viu al entorn de convencionalismes enutjosos i que constitueix una traba en molts casos,—pera enlairar-se a una vida i a una moral mes lliure, menos doctrinaria i mes humana; aixó, es un pas vers el nostre ideal, es un pas endevant cap al nostre punt d' orientació d' homes d' esquerra, revolucionaris o evolutius. Pro abandonar la familia actual pera recloure-s entre parets i entre les regles d' una religió enemiga del mon i de la carn i de la llibertat del pensament, aixó es evidentment un pas enrera, enrera en relació amb el nostre punt de vista, que 's únicament lo que ara discutim.

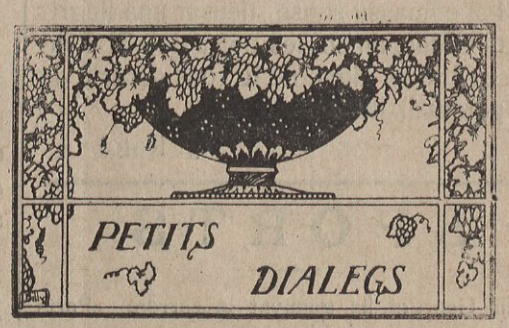
El cristianisme, en el temps que Jesús fou clavat a la creu per revolucionari, es innegable que representava un pas cap als nostres temps; era llavors un ideal de major civilisació; i els que llavors renunciaven al mon que 'ls envoltava pera professar intensament la nova religió, feien un acte tan revolucionari com els qui, avui, abandonin el mont cristià, ja caducat, pera profesar una religió, un ideal mes avensat.

Ens-e sembla doncs que no hi ha contradicció en dir que 'ls cristians obraren be quan volguent triomfar contra la vella religió en l' època que la societat estava constituïda en castes, renunciaven a la vida establerta, aixis com avui obrarán be els que volguent triomfar contra l' estat actual de coses, trenquin els llassos que 'ls-e subjecten a tot lo constituït.

I encare hi ha una altra diferencia en favor de lo proclamat per l' Alomar: el qui entra a la vida del convent s' esclavitzava ja per sempre, s' esclavitzava en el seu present i en la seva vida futura. Mentre que l' qui trenca am la familia pera professar unes regles de vida noves no renuncia a l' imperi de la seva voluntat, ans al contrari, que serà mes amo de si mateix i a tot hora podrà tornar al mon que hagi abandonat.

Sempre partint del punt de vista de que, en cert ordre d' idees, per nosaltres descreguts es excelent lo que per els homes de fé catòlica es detestable—o vice-versa—esperem que «La Veu de l' Empordà», en vista de la manera com interpretava les paraules del mestre Alomar, reconeixerà que son conseqüents.

J. B.

—Si, amic botiguer, el matrimoni, aquell acte que deuria esser l' acció mes sincera i espontània de la nostra vida, esdevé per les convencions socials, respecte a la dona, un acte de consentiment, d' imposició soferta i consentida.
—Empró, digueume, jove dels cabells

llargs, si els contraients s' avenen i viuen feliços?...

—Si en realitat s' avenen i viuen feliços es qu' haurán trobat l' aucell blau... Empró moltes vegades l' unió i la felicitat dintre 'l matrimoni son filles de la resignació i del fingiment.

—I que 'ls obliga a resignar-se i a fingir?—digué 'l bon botiguer.

—La mateixa societat, que imposant-se a la cobardia de la pobre dona l' amensava ab el menys-preu que guarda per tots el qu' anomenem *irregulars* com si l' uniformitat mai hagués sigut signe de perfecció. I aixó fa que restin unides en apariencia, les ànimes mes divergentes. I que d' aquesta cohabitació en naixi la ficció i l' artifici, fent que l' home i la dona ja casats, continuïn enterament estranys i desconeguts entre si.

—I si el fingiment desapareix?—exclamà el bon botiguer.

—Oh! aleshores esdevé l' infern, el malestar físic i moral i fins l' escandol, que tot lo qu' ens porta de sinceritat, ens roba de sentit moral i de pudor.

—Aquesta es per vos, jove dels cabells llargs, l' origen de la frivolitat humana?

—Si, amic botiguer. Penséu en els fills que pujarán, se crearán i formarán en un tal ambient. En lloc d' amarar-se en la font del amor sincer i fraternal, viurán i creixerán en la continua visió de la tirania paternal que farà *pendant* i es veurá contrarrestada ab l' astucia i la ficció de la pobra esposa,

X.

CRÒNIQUES ARBITRÀRIES

ELS PIERROTS

Els veureu especialment per l' istiu, se passejen ab aire indiferent, la mirada indiferent i els gestos imprecisos, van cançats pel mon, com si l' hivernada en

les grans viles hagués engolir el moll dels os de la seva espinada. Van de blanc, vestits ab vestes desmessurades, pantalons curts, vestimenta de bazar... El capell blanc d'una netedat ben duptosa arrodoneix la seva silueta pierrotesca.

El seu *menfichisme* els permet anar a fer la copa a qualche taverna com si volguessin destruir ab aquell gest democràtic a l'encarcarament provincial de la gent de la petita vila.

Els pretenen destruir a l'istiu tot aquell munt de conveniencies socials qu'edificaren durant l'hivern en les grans ciutats. Per aixó venen ab aquell aire despreciatiu e irrespetuós per els petits vilatans... I aquestos, boi escoltant els *mils* que contenen els senyors de les grans viles, van mormolant que deuen haver vingut a estalviar en aquest poble de mala mort.

Sempre i per tot s'hi crieu les males llengües! Com si aquells senyors de silueta pierrotesca sentissin egoisme i no fossin sempre esplendits. Ells... que fins llurs ridiculeses esquifides prodiguen arreu...

I quant l'istiu tanca la botiga, les siluetes pierrotesques desapareixen de les petites viles per convertir-se en senyors de debó, aparentment autèntics, que contarán en els salons de les grans ciutats entre glop i glop de the durant les vetlles hiverniques, les peripeies del estiuig les terres descobertes, els amors esboçats, les conquestes consumades. Se burlarán de l'austera simplicitat respectuosa dels provincianos mentre aquets recordarán ab un somriure les siluetes pierrotesques dels istieujants de ciutat.

G. S.

Perque fa tanta calor

En bona fe, la xafogor d'enguany passa de mida. Tothom se queixa del mateix; queixa sense solta, ben mirat, com tota protesta contra lo natural. L'indubtable i constatada minva tèrmica solar, sobre esser massa lenta per apreciar-se d'una centuria a l'altra, no s'oposa a que l'immensa forn fotosfèrica, bullidora de flames, n'engegui de tant en tant una de més intensa, que 's tradueixi per nosaltres, termómetro massa sensible que som, en un augment de 5 o 6 graus sobre lo normal, augment qu' es com una engruna de pá per la massa emisora i per nosaltres com tota una fornada. Aixó ho veiem fins en una foganya qualsevol. Però apart d' aital argument, jo estic que el sol reb injustament, ab la calor actual, culpes qui no té *directament* (i sotsratllo car es sabut qu' ell es la causa i font úniques de tot moviment i vida), i sols atribuibles a febleses atmosfèriques: ni una alé d'aire en tot l'istiu i, *por ende*, ni un raig de pluja-refrigerant. Ens han clos totes les finestres atmosfèriques i la cuina encesa ens ofega, quan ab el mateix foc i aquelles obertes de bat a bat respirariem, com ho hem fet altres istius. Tal es l'única explicació raonable que trobo del persistent rigor calorífic, que tindrà per natural conseqüència, si agents meteorològics no pertorben el régim, un caldejament telúric precursor d'un hivern benigne, pel mateix qu' una cassola o olla de ferro triga més a refredar-se que no pas una altra de terrissa, i tant més quant més temps s' hagi escalfat. En demés, bona escombrada s' haurá fet enguany al Canigó i demés companys orogràfics, privant-vos, an els figuerencs, fins el consol, ben petit, d' ovirar des de lluny les seves quasi perpétues llenques de neu: ja tornarán, pera refrescar-vos ab la flagellant tramontana.

N.

CRÒNIQUES

Els héroes de la setmana trágica de Barcelona. Els béns den Lerroux.

Resulta veritablement estupenda la barra que gasten els lerrouxistes barcelo-

nins. Quan se considerava aquella setmana, com lo que realment fou en sa casi totalitat, es a dir, com un desbordament de l' *hampa* barcelonina, ells ne defugien tota col·laboració: no volien haver-hi intervingut. Pro are que ja 'l temps ha fet sa via, i, no volent recordar els actes de pillatge, es considera alló com una gesta gloriosa, ells ne volen esser els héroes; ells acaparen el paper de revolucionaris.

Aquell gran cinic que 's diu Alexandre Lerroux, deia en el mitin-funerals del ex i futur candidat a la nostra Diputació a Corts, Sr. Torroella: *Las cárceles están llenas de individuos, pertenecientes al partido radical, que pusieron sus pechos ante los fusiles, en las calles de Barcelona.* I la dotzena mal comptada de lerrouxistes indígenes s' hi entusiasmava, no volguent veure que mentres la gent, lerrouxista i de l'altra, es batia a les barricades, el senyor Lerroux restava tranquil viatjant per l'extranjer; i que mentres hi hagué perill, romangué allunyat de Barcelona, prescindint dels *correligionarios* que gemien sota la tiranía Maura-Ciervista.

Quan la repressió acabá, al senyor Lerroux s' atribuí la gloria del mohiment revolucionari. I el seu remat de bens, pomposament nomenat «Partido Radical Autonomista» (pobre Autonomía com s' ha de veure), no vol observar que 'l que dos anys enrrera protestava contra la guerra al Marroc, are fa'l joc al Govern, portarnos a una altra guerra per l'istil d'aquella. L'Emiliano Iglesias, de quin valor ne podrien donar rahó certes dependencies de les Cases Consistorials de Barcelona, també fa el valent, presentantse, are, com a quefe d' aquella famosa protesta contra la guerra.

En Fabra Rivas, un dels que veritablement organisaren la vaga, i que encara es a París, fugitiu dels esbirros de la repressió, en vista de les bravuconades que l'Emiliano 's permet, li va dirigir una carta, que va esser publicada pel «Poble Catalá», en la que assegura, ab datos i proves, que 'l senyor Iglesias no va fer altra cosa que dificultar aquella memorable protesta revolucionaria, negantse a portarhi l'adhesió del partit radical, de que aleshores n' era quefe. El senyor Emiliano, naturalment, no vol donar explicacions, ni accepta la formació d'un tribunal, mixte de lerrouxistes i socialistes, pera judicar la seva conducta en aquelles circumstancies. Que es com donar-se per vençut.

I be que li diré a «La Razón» que diu que dintre del partit radical hi ha homes de molta valúia. Lo que deia aquell: «*Jo no dic pas que tots els lerrouxistes siguin gent dolenta; pro si que gairebé tota la gent dolenta son lerrouxistes.*»

El partit lerrouxista de Barcelona (l'únic que te forsa) ja sabem lo que es: un conglomerat de gent que odia tot moviment catalanista, que ha pres al Lerroux com al possessor de l'Arca Santa del patriotisme, i de tot el detritus social. A les demés ciutats, el lerrouxisme es nodreix dels descontentes, dels envejosos, dels eterns radicals, que mai *están conformes con ningún.*

Que siguin catedràtics, qua siguin *comerciantes al por mayor*, advocats, o lo que siguin, no hi fa res. El bon lerrouxista, que idolatra a l'*Alejandro*, transigeix ab els unglots dels regidors de Barcelona, i s' empassa sense llensar una llágrima d'ennuegament les boles de «El Progreso», no es digne de la consideració de les persones decents.

J. ROIG.

SPORTS

En Georget ha guanyat la carrera «París Brest et retour», empleant 50 h. y 13 m. pera fer els 1.196 kms.; según En Lapize en 50. h. y 34 m., tercer N' Ernest Paul; quart En Cornet, etc.

De la categoria «touristes routiers», el primer qu' arribá fou el belga Heusghem, pro ha sigut descalificat, quedant guanyador En Ringeval. El palmarcs de «París-Brest», s' estableix are de la següent manera:

1891 — Charles Terront en 71 h. 26 m.
1901 — Maurici Gasin en 52 h. 11 m.

1911 — Emili Georget en 50 h. 13 m.

El «Tour de Belgique indépendants», fou guanyat per En Van Ingelghem seguit d' En Van Daele.

El «Tour de París», carrera á peu de 38 km. 680, ha sigut guanyat per quarta vegada per En Siret, batent an En Bouchard qu' era el favorit y que 5 km. avans de l' arribada anava devant amb 3 minuts de ventatja.

Demá el «Figueres-Sport» enviará el seu primer *team de Foot-Ball* a jugar un partit a Girona. Aquet *team* estará compost de la següent manera:

Soler (cap.)
Massó Cortada
Capell Carbonell Costa
Massaguer Durán Jules N. Estaña i Coll.

Tots aquets jugadors ja 'ls hem vist jugar exceptuant En Jules i N' Estaña, que sembla no desdiuen del conjunt.

Amb aquets elements es probable que 'ls gironins, vegin la pilota 3 o 4 vegades dintre 'ls seus filets.

TRICEPS.

El Dr. R. Suñer comunica á sa nombrosa clientela qu' ha trasladat el seu Consultori Medic Quirurgic i Gabinet Electroterapic al carrer de Vilafant, número 10, pis primer.

Hores de consulta: de 11 á 1 i de 3 á 6. Dies festius, de 11 á 1.

NOTES MUNICIPALS

Sessió de l' Ajuntament del dia 29 Agost 1911.

Presideix el senyor Guillaumet i assisteixen els senyors Pairacs, Verdaguer, Vilanova, Quintá, Rovira i Antic.

Instancies: Pelegrina Perramón solicita diposit de cabres, pera suministre de llet. Se concedeix, mitjansant inspecció.

Narcís Pey i Joan Coll solliciten permís pera obres. Se concedeixen.

Se llegeix la relació de gossos i bicicletes denunciades, pera la corresponent matrícula. Son un total de 311 gossos, 4 motocicletes i 198 bicicletes. S' acorda exposar les llistes durant 15 dies, a fi de que puguin reclamarse inclosions i exclosions.

Se llegeix, també, la distribució de fondos i relació de comptes.

Mocions: El senyor Antic demana que 's treguin a subasta els llocs de planter de cols de que 's tractá en la darrera sessió. Aixís s' acorda.

El Sr. Pairacs denuncia que al carrer de Perelada s' hi estacionen sovint dones que venen cistells i altres objectes procedents del Presiri. Demana que se 'ls hi senyali plassa i se 'ls fassi pagar com als demés venedors.

El Sr. Verdaguer diu que hi ha molt sovint bombetes elèctriques del enllumenat públic que no cremen, i demana que 's cridi l' atenció a l' empresa.

El Sr. President contesta a abdós pregs, que donará les ordres oportunes.

El Sr. Verdaguer proposa també, que 's coluqui una lámpara eléctrica pera iluminar el rellotje que hi ha en la fatxada de la rellotjeria de D.ª Enriqueta Bofill. Tothom s' hi avé.

Mercat del dia 24 Agost 1911

Blat.	Hectólitre	19'07 a 19'69
Ordi.	"	15'63 a 15'94
Civada.	"	00'00 a 11'25
Moresc.	"	16'57 a 17'50
Mill.	"	20'00 a 00'00
Panis.	"	18'75 a 00'00
Mongetes.	"	32'50 a 37'50
Mongets.	"	32'50 a 37'50
Faves.	"	0'000 a 15'00
Favons.	"	16'25 a 00'00
Vesses.	"	19'07 a 19'38
Sigrons.	"	31'25 a 36'25
Patates.	qq. métric	6'82 a 7'92
Oli.	Hectólitre	108'88 a 112'91
Porc els 10 kilos pes en viu.	"	00'00 a 00'00
Xais de llet.	"	16,00 a 20'00
Oques una.	"	4'00 a 6'00
Conills, parell.	"	3'00 a 5'00
Anecs.	"	4'00 a 5'50
Gallines.	"	6'00 a 9'00
Pollastres.	"	3'00 a 6'00
Ous, dotzena.	"	1'50 a 1'60
» compte.	"	46'00 a 48'00

LA NOSTRA ADHESSIÓ

EMPORDÀ FEDERAL que té a gran honra l'amistat de l' Ignasi Iglesias, qu' es plau en esser un dels seus fervents admiradors, no pot restar mut i plegat de brassos devant l' agravi inferit al poeta dels humils, al gran cor.

Per la premsa barcelonina, prou s' haurán enterat els nostres llegidors de la representació que tindrà llog demá a La Garriga, al mitg del bosc, en plena Naturalesa. L' Iglesias hi estrenará una obra seva *Flors de Cingle*, ab il·lustracions musicals den Casademont. L' Apeles Mestres ha dibuixat els figurins i en Moragas i l' Alarma s' han cuidat d' arranjat l' escena en el bosc de can Tarrés. Per els noms esmentats, compendrán prou be nostres llegidors l' importancia de la festa, que constituirá una veritable consagració de l' espiritualitat catalana.

Doncs be, malgrat aixó, malgrat tractarse de l' eminent i genial Iglesias, *Flors de Cingle* s' ha vist insultada per un senyor ridicol empresari. L' Iglesias havia sollicitat i obtingut permís del representant de l' Empresa del Teatre Principal de Barcelona pera ensajar l' obra en dit teatre.

Quant l' empresari n' hagué esment, prohibí al gran Iglesias i a la seva companyia l' entrada al Principal.

Aquest insult inferit al dramaturg catalá per el senyor ridicol empresari, que molts quarts ha guanyat ab les obres de l' Iglesias, ha aixecat una fonda protesta, que iniciada entre el mon intelectual barceloní, s' ha anat extenent per tots els estaments socials, condemnant arreu la malifeta del ridicol empresari.

Una amarga impressió s' ens acut en aquestes hores d' indignació... Si l' indignació que tothom sent es sincera, si les censures de *tota* la premsa reflecteixen la protesta del públic, perquè no debem aprofitar aquets moments i fer quelcom de positiu per deslliurar als nostres autors teatrals de la tutela indigna d' un ridicol empresari... Perqué debéu sapiguer, cars llegidors, qu' aquest empresari qu' ha foragitat del seu teatre al gran Iglesias, es l' únic empresari de teatre catalá a Barcelona... Es dolorós, veritat?

La condemna del afront a l' Iglesias, afront que fereix a tots els autors catalans, fora la creació del Teatre Catalá ahont tots els autors, acullits ab els braços oberts, trobarien una independència dignificadora.

L' insult a l' Iglesias ha tingut la ventatja d' aixecar l' indignació de tots els autors i de tota la premsa. D' aquell insult al teatre catalá tothom n' ha protestat. Fem-la efectiva la protesta.

EMPORDÀ FEDERAL uneix la seva veu humil al chor protestari de la premsa barcelonina.

J. E.

NO VOLÉM EL PRESIRI

¡Bona llevor!

Temps enrrera ja varem ocuparnos de les criatures de families de presitaris que corren per nostra ciutat com gossos *emancipats* i fent cara al primer qu' els avisa pera apartarlos de mals instits.

Una de les primeres queixes que d' ells tingerem fou el robo descarat en un camp de faves de la vora del Castell.

Actualment, ens diuen que hi há qui les explota fentelshi demanar caritat, i en vista d' aixó, recomaném a tots els figuerencs, que no malogrin l' obra empresa per la Junta d' Extinció de la Mendicitat. Cal que no donguin absolutament res á ningú, si no volen tornar a fomentar l' existencia de captaires d' ofici que per-

judiquen a n' els verdaders menesterosos, i es burlen dels candits que s' els escolten, contribuint ab aixó a la criansa d' *esquena drets*.

Aquets xicots, alguns d' ells ja forsa grans, son els que sols miren quina en ferán, i aquet dia al esser amonestats per una autoritat, aquesta fou objecte de certes demostracions ben poc agradoses.

Si la Junta que contra el Presiri es vá constituir, *are, passats els calors*, no hi pren pas mides, ens-e sembla qu' estém divertits.

La cosa s' embrut

Desde la portada del Presiri, nostra comarca va mudant son modo d' esser de manera ben remarcable. Crec que seria

raro que desde que aparegué EMPORDA FEDERAL ab la campanya de *No volém el Presiri*, troessim un sol nombre hont no haguém tingut d'ocuparnos de fets del Presiri ó relacionats ab aquet. Nostres temenses, poc a poc, i cada dia mes, van confirmantse, i el fruit d'elles acabarà per pendrer tan extens desenrotlló, que difícilment una vegada el mal acarriat podrém ferlo desapareixer.

Es molt cert també qu'els pobles tenen els governs qu'és mereixen, puig si aixís no fos, els governants deixarien de jugar ab nostra passivitat, com ho están fent portantnos cada dia nous presos, malgrat la promesa feta en plé Congrés de que no 'ns en portarien mes i que poc a poc ens treurien els que hi há.

Es clar que temen algún aldarull, i per aixó ens els porten de mica en mica; demostració palesa de que, si haguessim protestat ab enteresa, al veurens novament befasts en forma qu'els fets haguesin tingut ressó per tot Espanya, hauríem demostrat a n'els professionals de la política qu'ens malgovernen que no impunement escumbren de l'Àfrica lo que 'ls fa nosa pera la civilització, pera portarnos'ho a casa nostra.

Aquesta passavitat ha de convertirse en una activitat constant contra lo qu'és devindrà ruína de nostra plana Empordanesa, si tots no hi posém el coll.

Segueixen els robos

Torném a repetir, per si les autoritats creuhen arribada l'hora de fer quelcóm profitós, qu'els fets demostren l'existència d'una munió de lladregots, en busca de noves aventures que afegir a les que ja porten realitzades.

Tots haureu sentit parlar de les *closets* de Castelló, extensió de terra hont lliurement pasturen les eugues i cries, dels masos veïns.

Els robos de bestiar d'un quant temps ensá, sovintején, i quant el perjudicat no es l'Anton Portell resulta esser l'Anton Gusó, i no fa molt li ha tocat la tanda a n'el Simón Garriga del más «Gallinera», a qui en la nit del últim dimars, li foren robades dugues eugues de preu. Al adonarsen l'endemá, els habitants d'aquelles masies, fent solidaritat se dedicaren a fer els possibles pera poder averiguar hont parava el bestiar, mentres l'amo d'aquet se dirigia cap a Olot, avisant de passada a la Guardia Civil de Besalú que sens tardansa, i comanats pe'l cabo senyor Manel Pintado Picó, va procedir a una requisita pels voltants, ab tant bon acert, que doná ab els lladres i el bestiar.

Els lladres eren tres, però al veurens devant de la Guardia Civil, dos d'ells varen trencar de camí, desapareixent a *grande vítese*.

L'agafat negá tenir participació en el robo, i es diu Juan Puvill Giménez de 42 anys, fill de Lleida. Entre altres coses se li trová un gros ganivet revestit d'un mecanisme que permetia agafarlo a la punta d'un bastó, fent les vegades de bayoneta, i una postal que representa una escena hont s'ensenya la manera de desarmar al contrincant. Tot aixó demostra que no 's tracta pas de cap aprenent.

Molt ben pensat

Degut a n'aquest cas i altres qu'han passat, a Castelló d'Empuries se parla de la necessitat de crear un Sometent, cosa que, ignorém el pèr què, fins ara havia donat resultats negatius; i però es fácil que vista la manera com se posen les coses i el constant perill de que 's veuhen amenassats els masos, s'arriui a dur a cap. Nostra opinió es de que si tots no acabém pas per ferho aixís, els lladres acabarán ab nosaltres avans de que nosaltres acabém ab ells; fá dues setmanes tot just, que es veje perseguit un ciutadá nostre per un malfactor, ganivet en ma.

A L'EMPORDÁ

¡¡A FORA EL PRESIRI!!

Bell troç de Patria; ¡oh terra empordanesa! arca de mos amors, terra estimada: Qui ha sigut eix roí que t'ha malmesa amb estigma tan gran i despietada?

Qui ton regne d'amor i de grandesa ha vingut a enllotar, ma enamorada? Qui arrebaçant ta vesta tot puresa de parracs xorcs te n'ha mal-habillada?

Oh Patria de mon cor, bell Empordá; tos honrats fills te n'hem de deslliurá. No en vá portém al cor foc patri, ardent.

i ánsies de llivertat en nostra pensa. Enrera tots... tirans! Som el jovent que venim a esborrar la vostre ofensa.

H. NADAL I MALLOL.

Port de la Selva i Agost de 1911.

DE LA CIUTAT

Aclaració

A preg de l'Arcalde, nostre bon amic D. Joan Carbona, aném a posar en clar la ressenya, per nosaltres publicada, de la sessió de l'Ajuntament del dia 22 d'agost darrer.

Alló de que la estació sanitaria de Port-Bou, es una camama, no son paraules textuales de l'Arcalde, ni les interpretárem nosaltres en el sentit de voler censurar als empleats de la mateixa. L'Arcalde digué que mentres subsisteixi l'anomalia de que 'ls pasatgers siguin remesos al punt de destí que declaren, ab la sola formalitat de recomanar a les autoritats d'allí que 'ls tinguin en observació, no produirán cap efecte els serveis de l'estació sanitaria de Port-Bou, que, segons notícies, es de lo millor que tenim.

De manera, que no anava res contra els metjes i demés personal. Son les lleis que fan que resulti una camama.

El carreró d'en Job o carrer del n.º 1000

El qui reservá per batejar ab el nom *nada menos* que den Montaner un dels nostres carrers, segurament ho feu ab el millor bon fi, ja que 'l posá molt prop de nostre primer centre docent, sia fent-li bona part de via urbana el costat de Tramontana del nostre *Instituto General y Técnico*. Fins aquí aném be: però donar el nom de Muntaner, del gran llulista mallorquí, a aquell cul de sac sense sortida, hont tothom hi llensa lo que a casa li sobra i fa fastig; donar el nom del eximí advocat-cavaller, a un corriol hont hi vuidaven fa quinze dies la palla de dugues márfegues d'un malalt infecte-contagiós; oferir *post-mortem* a home tan eminent un *canyet* hont hi ha gallines, gats, rates i demés cadavres de la escola zoológica i botánica en plena putrefacció, ens e-sembla verament un sarcasme. Millor fora acabar de rompre la placa ja mutilada a cap de pedres, com aixis mateix desaparesqué 'l fanal (en Muntaner doná sempre llum; el seu carrer, després de molt brut, no ha pogut mai donar claror) i posar-hi un rètol de terrisa ab el nom de «Calle del Paciente Job». El darrer dissapte, per aumentar la fama cadavérica, hi llensaren, a las tres de la tarde, un gos de grosses dimensions. ¡l aixó què diuhen que tenim proper el Cólera!

¿No fora millor que d'una vegada s'acabés aquell femer, donant sortida a dit corriol fins al carrer Nou, ab lo que 's guanyaría per molts estils, netejant per sempre aquell focó (no eléctric) i donant lloc a una nova via urbana, qu'és de molta necessitat?

Senyor President de la Comissió de Foment

¿No podria manar, bon senyor, que s'adobés la bomba pera pujar aigua, instalada a la Plassa de Pi i Margall?

Els bons vehins es veuhen obligats a fer un *tour de force* pera treure un cantí d'aigua.

Es inútil, aquí no n'hi há de xinós

No s'esverin els ferrouxistes; no s'escarrassin fent equilibris; ja n' serán de concejals... Calmin la seva dèria i evitin enganyar a quatre infelissos que apenes saben llegir, parlantelshi de consums ab la mateixa forma que solen usar els *charlatans* pera vendre aquelles pomades que lo mateix curen el mal de caixal qu'els ulls de poll.

No busquin combinacions de paraules i de números pera amagar el mal efecte del *pseudo* informe quepublicaren, ab el proposit d'anar a n'aquesta «abolición», que faría pagar al tant per cent, lo que ara 's paga a tant el kilo, creant per aixó fer un sello municipal. Vaja que si ab 14 anys de práctica se fan aquets progressos.

Qualsevol hisendista quedaria pasmat al veure tanta... frescura; puig la vritat, s'en necessita pera fer informes amanyats prescindint de lo legislat. ¡Oh! que descansats quedarien veritat?

Y van dos...

Aquet dia, vinguent de Roses i quant ja havia passat de Castelló, en els kilometres 36 i 37, va cremarse l'automóvil gros que feya el trajecte de Figueres á Roses.

Sortosament no prengué mal ningú, i aixís mateix ho desitjém pera quant toqui la reva al que queda, puig sembla talment que hi estiguin predestinats a fer la fi de Sant Llorens.

Excés d'original

Retirem del present nombre una pila de solts «De la Ciutat», un article den Joaquim Sauruc i una carta de Terrades, que deixém pera'l nombre vinent.

Obituari

El prop passat dimars va deixar d'existir el simpátic jove en Bonaventura Moradell.

L'enterro que tingué lloc al dia següent fou demostració palesa del afecte que per ell se sentia. No recordém de molt temps un enterro ab tant d'acompanyament, destacantse una munió de joves que rendiren el darrer tribut al amic, dedicant-li coronas ab sentides dedicatories.

Rebi la seva desconsolada familia el nostre sincer condol.

Abandono

No 's queixen pas sense rahó els vehins del cap de munt del carrer de Cervantes, que a més de no tenir clavagueres, la «Limpieza Pública» els deixa totalment abandonats, puig ignorém perquè, el carro que recull les escombraries no arriba mes enllá de la Plassa Triangular, ab lo qual perjudica la salut d'aquells habitants que prou pena tenen d'haver de tenir magatzemats els excrements que produeixen grosses nuvolades de mosquits i altres insectes aimants de la brutícia.

Sería de desitjar que aquesta anomalia acabés, per be de tots.

Val la pena?

Certament que nó, puig tots ens coneixem; mes la feina de *desfacer entuertos* a voltes resulta divertida; per aixó dedicarem un ratet, a desfer les boles del setmanari lerrouxista figuerenc.

Es completament fals que la votació de la J. M. d'U. F. N. R. sigüés «bastante borrascosa».

Es bola lo de la candidatura consumera o anticonsumera, puig, salvant dos o tres noms, els demés eren exactes en les dugues candidatures, totes elles a base de Lloveras-Pascal. EMPORDA FEDERAL no n'patrocinava cap, ni feu en sés columnes cap comentari que pogués semblar tendenciós, i aixó ho sab tot-hom, menos els lerrouxeros que fan el distret ab mala fé.

Nosaltres estém sempre disposats a acatar les disposicions del Partit i de son representant la J. M. Tenim la seguretat de que 'ls elegits complirán com a bons federals, com han complert els dimitents. No cal que s'escarrassi «La Razón» en procurar la divisió del nostre Partit. Com que som liberals de debó regoneixém a tots el dret de formar opinió; pro encare que al present n'hi hagi de partidaris d'aplicar la llei de substitució dels consums i d'altres que no ho creiem possible, tots formarem el bloch de sempre, pera combatre als enemics de la llibertat, que son els monarquics, i els lerrouxistes, que a Figueres gairebé son tots uns.

Ara passarem a n'aquet *duo* deliciós que tant be entona ab l'ajuda del bisbet-manal o vice-versa.

Volien aprofitar una ocasió pera posarnos en pugna ab tot un poble, i el poble que 'ns coneix a tots ha despreciat ab enteresa als rastres qu'el volien esvejar per forsa.

Res, un'altra vegada germans, que aquet pic *no ha petat*.

Y pera posar fi a n'aquest assumpte, consti que a tot hora estém disposats pera demostrar els treballs qu'en defensa del comer de nostra Ciutat hem fet uns i altres. Es molt cómodo no fer res i criticar als que treballen.

Y, aném seguint aquet rosari d'inexactituds. «La Razón» parla de coses brutes que repugnen en la boca de tota persona decent, parla d'escombres i d'un director, d'epidermis i no se quantes coses mes, totes elles completament falses, i posats a mentir se descarrilen, arrivant fins als anuncis. Vegin: «Alcazar Parisièn.—A efectos de las calores fué cerrado hasta últimos del próximo, mes...» Efectivament, tothom sab qu'el tancament del «Alcazar» es degut a ordes del nostre Arcalde.

Ja veuhen quin cas se n'ha de fer. ¡Per una vegada, bueno!

No hi ha tal cosa.

Gracies a la amabilitat del nostre amic en Joan Ferrer, Arcalde de Cantallops, a qui demanarem notícies, podem desmentir d'una manera absoluta qu'en aquella vila s'hi hagi registrat cap cas de cólera, com la fantasia popular havia fet correr.

Tampoc es certa la defunció qu'és deia. L'ocorregut es que una mare i filla se posaren malaltes, tal vegada degut a la fruita i al aigua de que tant s'ha abusat aquest estiu, i pás-pús.

També podém assegurar que á Perpinyá no hi ha hagut de bon trós lo que s'ha fet correr.

Varia

Un dependent del Canyet Nou tingué la desgracia de ferse mal, resultant ab un tros de llavi partit i sigüent curat a la farmacia d'en Martín.

El dimars a la tarde al carrer de Vilafrant va desbocarse un caball ab la tartana i malgrat els esforços dels vehins no pogué esser aturat, anant a topar a la ferreteria d'en Bonatera.

L'obstacle d'una caixa privá que del topament ne resultés trencadissa.

Vora la quadra d'en Vergés i Viader hi ha un pati gran que s'utilisa els mercats; els demés dies resta abandonat, junt ab un pilot de brutícia qu'és troba al entrar i que no fa pás cap favor a l'higiene. Malgrat algunes queixes continúa estant allí. Un cop de ma senyors peóns.

En el Canyet primitiu, propietat de l'Agustí Casanovas, del carrer Nou, se calá foc en una paller, quines conseqüencies podien donar que sentir a no esser per els molts vehins propers al lloc, que treballaren ab coratje pera apagarlo, conseguint-ho després d'algún esforç i quedant el propietari molt regonegut de l'atenció.

Cine del Teatro Principal

Grandes funciones de Cine y Varietés para hoy domingo tarde y noche y lunes noche.

Presentación del célebre excéntrico musical,

NOÉ

Excelente atracción que tomará parte al final de cada sesión.

Gran programa de CINE, compuesto de las películas siguientes:

«Rey Lear en la aldea», «Recuerdo del primer amor», «Battia de Nápoles», «La pequeña Vizcondesa», «Los enamorados de la Cajera», «Complicidad infantil» y «El Operador tenaz».

Detalles por programas.—Horas y precios de costumbre.

Imp. de J. Trayter, Cervantes 13.—Figueres

JABÓN-CATALONIA

¡¡SAPOLOXIN!! ¡¡SAPOLOXIN!!
 FÁBRICA de JABONES de TODAS CLASES
JUAN BOSCH, Figueras
 Calle Concepción, 8 y 10
 Plaza Constitución, 16
 MARCAS REGISTRADAS PATENTE DE INVENCION

GRANS ASSORTITS DE
 QUINCALLA, MERCERÍA Y BISUTERIA
 DE

Jaume Navarra
 Carré de Gerona, núm. 3, FIGUERES

Ultimas novetats en Bisuteria, Vanos, Parayguas y Sombrillas — Jugnets de totas menas

RICART YMBERT

Representant de Cicles Sanromá
 y de la Lámpara Z.
 Preu 2 pts.
 Patins Brampton
 Maquinaria, Material
 y ventiladors eléctrics

DROGUERÍA

Antonio Gimenez

Artículos para la Fotografía

Sociedad Anónima CRÓS

ABONOS QUÍMICOS

CARLOS REIG

Calle de la Rutlla, núm. 13, FIGUERAS

Azufres, Sulfatos y semillas de selección inmejorable.

ANTIGA Y ACREDITADA
 FARMACIA
 DE

R. MARTIN

(Sucesor de Deuloféu)

ANÁLISIS D'ORINS

MAGATZEMS DE CARBÓ

DE

J. GUILLAMET

Mineral Cok y vegetal

CALITATS GARANTIDES, PREUS SUMAMENT REDUITS

Servey á domicili

Diposit central: Carrer de Castelló, 30, Figueres

Fábrica de Chocolates de

PEDRO VIÑAS

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR

CALLE JUAN MATAS, 22, FIGUERAS

Vasconia

El mejor jabón

para lavar la ropa

Agente exclusivo para Cataluña

J. Fonolleda Serra

Barcelona

Unica casa que garantiza 'ls articles en or chapat.

Diposit de coronas mortuorias.

Casa especial en guants, Quincalla, Merceria, Bisuteria

Emili Senmartí

PLAÇA CONSTITUCIÓ, 3

Banos, Paraiguas y Sombrillas * * * Perfumeria del Pais y Extranjera

Casa especial en novetats pera modistes.

DISPONIBLE

TRANSPORTS

DE

BENET DEUSEDAS

PALAU, 14, (Rambla) FIGUERES

SENYORES: visitin els grans Magatzems LA CONFIANSA ahont hi trovarán les últimes creacions de la present temporada.
FILLS DE JOSEP MASSOT
 — Preu fixo en xifres conegudas —

Llibreria-Periódics

FRANCISCO CANET

Pujada al Castell FIGUERES

Especialitat en Maquinaria Agrícola de la casa WOOD de New York

¡Agricultors i demás personas aficionadas en maquinaria!
 Passeu á veure nostres máquinas (fent comparacions ab totas las altres) i demaneu Catalés.

Exposició i venta tots els mercats i dias de fira,

J. Fajol, Rutlla, 25, FIGUERES.

Botiga de calsat d'en MARTÍ CANADELL

CARRER DE PERELADA, núm. 30, FIGUERAS

Gran assortit de calsat de totas clases y seccions, tot ell confeccionat ab formas modernas.

NOVETATS EN CALSAT DE SENYORA PER LA PRESENT TEMPORADA

— PREUS REDUITS —

Imprempta JOSEP TRAYTER

CERVANTES, 13, FIGUERES

Perfecció i economia ab impresos comercials i de lujo.

COLMADO COMESTIBLES
 INMENSO Y VARIADO SURTIDO EN TODA CLASE DE LICORES Y VINOS
LA CUBANA
 Pulcritud y esmero en la confección de dulces y pasteles.
 Recomendando el chocolate Angelical vainilla.
 NUEVA, 5 y 7, FIGUERAS
 PASTELERIA CHAMPAGNES

JABÓN ALEGRET
 CASA FUNDADA EN 1795
 FÁBRICA DE JABONES DE TODAS CLASES de **Carlos Alegret**
 Despacho: Nueva, 4, FIGUERAS

Grandes Almacenes DE

Jaime Matas Hortal

Calles Juan Matas, 16 y Magre, 4, Figueras

Grandes surtidos de novedades para señora

EN SEDERÍA, LANERÍA, ALGODONES, MANTONES, MANTILLAS CÉFIROS, ETC.

Echarpes gran fantasia

Tules seda bordados para trages y para blusas

Especialidad en artículos para lutos.

— PRECIO FIJO —

Sastrería La Bandera

LEED Y OS CONVENCERES: Los precios que rigen en esta casa son casi la mitad de los que os cobran otras sastrerías por estar nosotros inteligenciados con una fábrica de Sabadell que semanalmente nos remite Novedades.

No olvidéis lo que acabáis de leer, como tampoco que desde esta fecha contamos con aumento de personal en el Taller y un excelente cortador de Barcelona para poder atender á la cada día más numerosa clientela. Fijaos bien, trajes á mitad de precio

“Daisy”

Es el matador de moscas más eficaz y económico de todos. pues basta una sola carga para toda la temporada.

Precio de cada aparato con su carga Ptas. 1'00

Carga de recambio. 0'75

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR EN

Casa A. CRUMÓLS É HIJOS, Lasauca, 1, Figueras.

Gran Farmacia y Perfumería **“LA CRUZ ROJA”**

MIGUEL VIDAL

(SUCEsor DE JOSÉ MONCANUT) — Carcel, 10, é Ingenieros, 11. — FIGUERAS

Depósito de Especialidades Nacionales y Extranjeras

Aguas Minerales, Sueros y Vacunas

SERVICIO FARMACÉUTICO DE PRIMER ORDEN